DIE EDELE ORDE VAN DEN MOUTSTOCK

3 Maandelijks tijdschrift over de Hoegaardse Biergilde en zijn activiteiten
Jaargang 2 – juli – augustus - september 2019

Inhoud

1 Nieuwe leden voor de Hoge Raad
2 Georges Stienlet Voorzitter
3 Bouwinginginieur Guy Derdelinckx overleden
4 Freddy Mannaerts overleden
5 Van Ridders en Adelborsten in Hoegaarden
6 Gaston Durnez herdenkt Pierre Celis
7 Geen citroen in een Hoegaarden
8 Vlag uit Hoegaarden gevonden op antiekmarkt
9 Veertig jaargelden verhuis naar de Stoopkensstraat

Verantwoordelijke uitgever
Jan Van Dender

Nieuwe leden voor de Hoge Raad

Christian Hennuy 01 mei 2019

Tijdens het jaarlijks teerfeest van ‘Die Edele Orde van den Moutstock’, een gilde die in 1560 werd opgericht en bleef bestaan tot 1872, maar in 1972 weer werd opgericht, werden nieuwe leden verwelkomd. Biervir Miel Mattheus: “Paul ‘Toets’ Tielemans is adelborst geworden, de eerste stap naar bierridder. Hij moest geblinddoekt uit vier bieren ‘Hoegaarden’ herkennen, voor Toets een peuleschil. Volgend jaar kan hij borgher worden. Er werden dit jaar drie borghers van Hoegaarden aangesteld, de tweede stap: Marc Claus, Frederik De Keyser, en Franky Debaus zijn de nieuwe Borghers. Zij hebben nu een taak opgekregen en als ze die vervullen, worden ze volgend jaar bierridder”. Er werden ook twee nieuwe leden opgenomen in de Hoge Raad, het bestuur zeg maar. Griffier Jan Van Dender: “Bram Struyven en Wim Van Hoof werden de nieuwe leden. We zijn aan verjonging toe en nieuwe leden in het bestuur zijn welkom. Uiteraard moeten ze wel bierridder zijn”. De nieuwe leden van de Hoge Raad kregen een mantel, braak en kepie als teken van hun waardigheid.

Georges Stienlet voorzitter vzw Hoegaards Erfgoed

30/03/2019 om 19:27 door Raymond Billen

Georges Stienlet (r) met historicus Maurice Dodion. Foto: Raymond Billen

Hoegaarden - De heemkundige kring Hoegaards Erfgoed vzw heeft, na het overlijden van Yvette Kleynen, Georges Stienlet aangeduid als voorzitter.

Georges Stienlet (67) was tot voor kort inspecteur-generaal van Financiën bij de Vlaamse Overheid. Hij werkte als technocraat ook mee aan ministeriële kabinetten van verschillende partijen. In Hoegaarden is hij bekend als eigenaar van het huis het Schip in Nerm, in restauratie. In september vindt daar een open dag plaats. De zetel van de vzw Hoegaards Erfgoed is ook overgebracht naar dat adres: Nerm 115.

Brouwingenieur Guy Derdelinckx overleden

08/04/19 om 14:21 door Raymond Billen

Guy Derdelinckx

Hoegaarden - Professor/brouwingenieur Guy Derdelinckx is vorige week overleden. Hij was jarenlang medewerker van brouwer Pierre Celis.

Derdelinckx was een van de talrijke experten die Pierre Celis aantrok voor de kwaliteitsbewaking in de Hoegaardse brouwerij. De bio-ingenieur was toen verbonden aan de KU Leuven en aan de universiteit van Louvain-la-Neuve. Hij publiceerde over tientallen onderwerpen zoals de vorming van schuim, de veroudering van bier, over brouwgisten tot fruitsmaken...

In *Pierre Celis, my life* vertelt Pierre over de medewerking van opeenvolgende brouwingenieurs: "Guy Derdelinckx leerde ik kennen aan de universiteit van Louvan-la-Neuve. Sedert de splitsing van de universiteit had Leuven geen brouwafdeling meer. Ik had in Hoegaarden geen labo en Derdelinckx kon dat onderzoek voor mij doen. Hij was toen nog geen professor maar werkte er voor een Estlandse hoogleraar. Derdelinckx woonde in Nijvel maar hij kwam met plezier naar Hoegaarden."

Guy Derdelinckx overleed, 65 jaar, in Florenville. Een afscheidsplechtigheid vindt plaats op donderdag 11 april om 11uur in de kerk van Muno (Florenville).

VLD-voorman Freddy Mannaerts overleden

Zondag 28/04 07:36 door Raymond Billen

Hoegaarden - Freddy Mannaerts (73) is vannacht overleden. Hij had veertig jaar politieke inzet op de teller. Freddy Mannaerts (Doelstraat) was gepensioneerd leraar plastische opvoeding aan de provinciale normaalschaool in Tienen. Aldus tekende hij menig dorpszicht en schetste hij portretten van vooraanstaande medeburgers. Zo kon je op hem rekenen voor kalenders, affiches en andere illustraties voor verschillende verenigingen. Hij was voorzitter van jeugdhuis De Klup maar tegelijk medewerker in 't Paenhuys. Hij kwam in 1970 in de gemeentepolitiek, bij de generatiewissel binnen de PVV (Open VLD). Freddy bleef gemeenteraadslid tot 2012 en was de jongste zes jaar OCMW-raadslid, steeds in de liberale oppositie. Daarbij muntte hij uit door zijn constructief engagement over de partijgrenzen heen. Hij werkte mee aan de culturele gemeentelijke doelstellingen, trad op als reisleider en dorpsgids en was tot nu actief lid van het kerkkoor. Een waardevol adviseur valt weg. Hij was een schaduw-schepen die voor het voetlicht trad.
Freddy Mannaerts was korte tijd opgenomen in het ziekenhuis. De familie deelt de fatale afloop aldus mee: "Freddy Mannaerts, papa van Bart, peter van Maxim, opa van Manon en vriend van velen in Hoegaarden, is overleden ten gevolge van een hartstilstand en van zijn verzwakte toestand."

Van Ridders en Adelborsten bij de Orde van den Moutstock

1/5/19 door Raymond Billen

Nieuwe leden van de Hoge Raad drinken volgens vastgelegde regels. Foto: Raymond Billen

Hoegaarden - De Edele Orde van den Moutstock heeft haar raad van bestuur uitgebreid en enkele nieuwelingen de bierproeven afgenomen.

De orde is in 1972 heropgericht na een onderbreking van honderd jaar. Sedert de middeleeuwen groepeerde ze de Hoegaardse brouwers en keek ze toe op de onderlinge afspraken. Nu zet ze zich voor de promotie van de Hoegaardse bieren bij evenementen. Er verschijnt ook opnieuw een driemaandelijks tijdschrift. Jaarlijks wordt een teerfeest, met ceremoniële aanstelling, gehouden. Dit keer was dat in het Hoegaards Hofke.

'Toets' Paul Tielemans legde de proeven af en werd toegelaten als adelborst. Marc Claus, Frederik De Keyser en Franky Debaus waren al lid maar worden nu Borgher. Twee ridders treden toe tot de Hoge Raad: Bram Struyven en Wim Van Hoof. Binnen de raad moeten nog enkele tuitels worden toegewezen, onder andere wegens het overlijden van Domina Yvette Kleynen.

Gaston Durnez gedenkt Pierre Celis bij de Memlingen

10 mei Raymond Billen

Oud Hoegaards Bier weerom in het vat

In De Standaard en Het Nieuwsblad op 29 mei 1972
Hoegaarden - Auteur Gaston Durnez brengt in zijn jongste boek ("Een mens is maar een wandelaar", Davidsfonds) een huldiging van wijlen Pierre Celis in herinnering.
Durnez beschrijft leven en werk van wijlen Jozef Weyns, oprichter van het openluchtmuseum van Bokrijk. De auteur nam deel aan de jaarlijkse meifeesten ten huize van Weyns. Daar werd het Joachim De Beuckelaer Eremerk uitgereikt aan "verdienstelijke chefs, bakkers, brouwers of gelijkgezinde mensenvrienden". Hij vernoemt één winnaar: "Een van de laureaten was de eenmansbrouwerij die in Hoegaarden de oude traditie van het witbier weer opnam. Het netwerk steunde dat geestdriftig. Wij abonneerden ons op een maandelijks aantal flessen en die werden door de brouwer zelf thuisgebracht. Men weet welke grote vlucht die onderneming sindsdien heeft gekend."Het was 1972 toen het zevende eremerk werd uitgereikt aan Pieter Celis voor het herbrouwen van het Hoegaards witbier. Andere laureaten, zijn onder andere Georges Fryns (jenever), Modest Van den Bogaert (Brouwerij De Koninck), Biscuiterie Jules Destrooper, maar ook de maatschappij “Honger en Dorst” (voor haar “rosbief met seizoensgroenten en aardappelen”) of Elza Guyssens (voor haar Katrienspekken). Het Joachim Beuckelaer Eremerk werd sinds 1966 op de jaarlijkse heemdag uitgereikt aan een persoon of vereniging die zich inzette voor de Vlaamse gastronomie en de streekgebonden traditie. Het is vanaf 2013 niet meer toegekend. Het stimuleren van de gastronomie behoort niet (meer) tot de kernopdracht van Heemkunde Vlaanderen. Het was genoemd naar een zestiende-eeuwse Antwerpse schilder van keukentaferelen. Het opzet was niet vrij van humor. Durnez herinnert eraan dat zijn groep De Memlingen heette.
Naar de troostende uitspraak "Memmen niet veel, maar memmen veel gelachen".

Gronings advies: "Geen citroen in Hoegaarden"

11/05/2019 om 20:01 door Raymond Billen

Hoegaarden - Een Nederlandse ondernemer en bierkenner houdt een pleidooi voor pure Hoegaarden. Theo van der Werff (Groninger ondernemer en accountant) wijdt een rubriek in de *Groninger Gezinsbode* aan de doorbraak van de speciale bieren. Nederlanders hebben de smaak te pakken, zo blijkt. Van der Werff geeft hen een advies: "Dat was best wel even wennen voor de vaderlandse horeca. Zo heeft het lang geduurd voordat de barkeepers door hadden dat in bier dat nagist in de fles in een droog glas geschonken moet worden..."

In verband met *Hoegaarden* heeft hij deze les: "Het Belgische scala van soorten en merken is ongekend. Van alles, variërend van geuze, tripel en dubbel tot het steeds populairder wordende witbier van Hoegaarden. Daar leerde ik, in de fabriek in Tienen, onder meer dat het grote onzin is dat wij als Nederlanders bijvoorbeeld een citroenschijf in het witbier doen. Want witbier van Hoegaarden heeft al een constante kwaliteit en daar hoef je niks aan toe te voegen. Je doet toch ook geen citroen in je pilsje!"

Verder beantwoordt de man wel aan alle stereotiepen: "Nederlandse brouwerijen durven hun speciaalbieren soms 50 cent duurder aan te bieden, dan de veel betere Belgische vergelijkbare bieren. Als zuinige Groninger haal ik dan maar gewoon de Belgische bieren." En verder lijkt hij ervan overtuigd dat Hoegaarden een merk is en dat het gebrouwen wordt in Tienen.

Vlag uit Hoegaarden gevonden op antiekmarkt

08/06/2019 om 15:25 door Raymond Billen

Hoegaarden - Een verzamelaar vond op de antiekmarkt in het Begijnhof in Diest deze wimpel uit Hoegaarden.
Op facebook wordt geïnformeerd naar de herkomst van deze wimpel. Hij heeft gehangen in het verdwenen museum 't Nieuwhuys maar is geen eigendom van de toenmalige heemkundige kring (nu vzw Hoegaards Erfgoed). De kring heeft geen van de haar toevertrouwde objecten vervreemd.
Deze vlag draagt een klever "Conservator", een verwijzing naar wijlen Albert Guilluy die een ruime collectie had uitgestald in het toenmalige museum. Waarschijnlijk behoort de wimpel bij een aantal voor het museum gefrabriceerde decorelementen. Guilluy nam ervan ook een foto op in deel 1 van zijn driedelige brouwgeschiedenis.
Het jaartal 1616 kan verwijzen naar het oudste beschikbare gemeentezegel uit dat jaar. De tekening stel het Hoegaardse wapenschild voor, met Luiker bisschopsstaf.

Veertig jaar geleden: brouwerij Celis verhuist naar Stoopkensstraat

1/06/2019Raymond Billen

Pierre Celis op het dak van Hougardia. Foto: Raymond Billen

Hoegaarden - "Oud-Hoegaards straks uit een nieuw vaatje". Onder die kop werd de verhuizing van de brouwerij van de Vroente naar de Stoopkensstraat aangekondigd.

"Het eenmansbedrijf verhuist", schreef *Het Nieuwsblad* op 30 juni 1979. "Een van deze dagen begint Pieter Celis de eerste hectoliter "wit bier" te brouwen in zijn nieuwe installaties aan de Stoopkensstraat. Hij verlaat het stadium van de eenmansbrouwerij. Daarvoor kocht hij gebouwen en bronnen van de voormalige likeurstokerij Hougardia en ketels en ander tuig bij de verdwenen brouwerij De Sleutel in Betekom. Er kwam een NV Brouwerij De Kluis tot stand waarvan Celis 51% der aandelen bezit".

Twaalf jaar eerder was Pieter (Pierre) Celis op z'n eentje gaan experimenteren met de oude recepten van het Hoegaards bier. Er kwamen Vader Abts en Grand Cru bij. Met de antieke roerkuip en de twee gistingstanks van elk 25 hectoliter kon Pierre het niet langer bolwerken. De NV De Kluis zal na 1979 tien maal meer bier afleveren. Pierre zou niet langer zelf met flessen en vaten naar Nedeland rijden. Daarvoor werd de familie Winters (van het merk Seven Up) vennoot. Een trappistenpater uit Achel had bemiddeld.

Bij zijn start in1967 voorspelden de ambtenaren van de Accijnzen weinig goeds. In de twaalf voorgaande jaren hadden ze geen enkele brouwerij in België weten starten. Trouwens, in Hoegaarden gingen Das Ale, Hirsch Pils, Dortor, enz. ten onder. Maar Pierre zette door en deed daarvoor in 1979 een beroep op een ingenieur, enkele personeelslden en twee brouwers met ervaring in brouwerijen Loriers, Ghlin en Eerken.

Het verslag van veertig jaar geleden besluit met Celis' voorspelling: "Hoegaards bier is onsterfelijk".